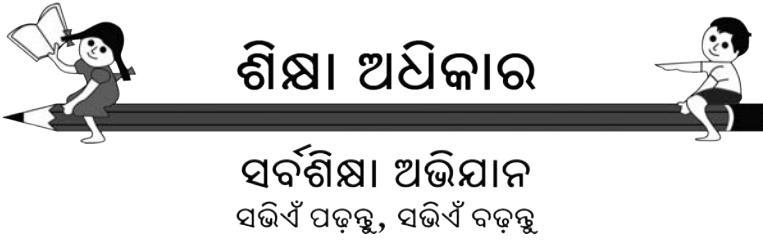

ସରଳ ଗଣିତ

(ବୀଜଗଣିତ)

ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ
ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ,
ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ପ୍ରାଧିକରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସରଳ ଗଣିତ (ବୀଜଗଣିତ)

ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ

ଲେଖକମଣ୍ଡଳୀ :

- ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଶତପଥ୍ (ସମୀକ୍ଷକ)
- ଡ. ରଜନୀ ବଲ୍ଲଭ ଦାଶ
- ଶ୍ରୀ ନଗେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମିଶ୍ର
- ଶ୍ରୀମତୀ କୁମୁଦିନୀ ଜୀ
- ଶ୍ରୀ କୌଳାସ ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ଵାଇଁ

ସଂଶୋଧନ :

- ଶ୍ରୀ ମଦନ ମହୋନ ମହାନ୍ତି
- ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ସାହୁ
- ଶ୍ରୀ ମାନସ ମିଶ୍ର
- ଶ୍ରୀ କାର୍ତ୍ତିକ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ସଂଯୋଜନା :

- ଡ. ନଳିନୀକାନ୍ତ ମିଶ୍ର
- ଡ. ତିଳୋଉମା ସେନାପତି

ପ୍ରକାଶକ :

ବିଦ୍ୟାକୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ମୁଦ୍ରଣ ବର୍ଷ :

୨୦୧୭

ମୁଦ୍ରଣ :

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଉପାଦନ ଓ ବିକ୍ରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରସ୍ତୁତି :

ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ, ଓଡ଼ିଶା, କଟକ

୩

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ
ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଏହି ପୁସ୍ତକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଦେ

ଆଜିର ଯୁଗ ହେଉଛି ବିଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ଯୁଗ । ତାଣ୍ଡିକ ଓ ପ୍ରୟୋଗାମ୍ବକ – ଏ ଉଭୟ ଦିଗରେ ବିଜ୍ଞାନର ଅଗ୍ରଗତି ନିମନ୍ତେ ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ରର ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ଭୂମିକା ରହିଛି । ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ରର ବୀଜଗଣିତ ହେଉଛି ଏକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥରରୁ ବୀଜଗଣିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ବାଞ୍ଚନୀୟ ।

ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକାଶଶୀଳ ଦେଶମାନଙ୍କ ଭଲି ଭାରତ ମଧ୍ୟ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଭୂମିକା ଗୃହଣ କରିଛି । ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ National Curriculum Framework - 2005 ରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ବ ଦିଆଯାଇଛି । ତଦନ୍ତଯାମୀ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ଓ ତାଳିମ ପରିଷଦ (NCERT), ପାଠ୍ୟକ୍ରମାବଳୀ ଓ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣାମନ କରିଛନ୍ତି । ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାପ୍ରୋତ୍ସ୍ଵରୁ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପରିଷଦ; ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଆଧାରରେ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ସିଲାବସ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଓ ତଦନ୍ତଯାମୀ ନୃତ୍ୟ ଭାବରେ ସରଳ ଗଣିତ (ବୀଜଗଣିତ) ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଅଭିଜ୍ଞ ଲେଖକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ରଚନା କରାଯାଇ ପୁସ୍ତକର ପାଶୁଲିପିକୁ ରାଜ୍ୟପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ ଏକ କର୍ମଶାଳାରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷଯିତ୍ରୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ପୁଣ୍ୟପୁଣ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସିଲାବସ୍ତୁ କମିଟିରେ ମଧ୍ୟ ପାଶୁଲିପିଟି ପଠିତ ଓ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି । ଆଲୋଚନା ଲକ୍ଷ ପରାମର୍ଶକୁ ପାଥେୟ କରି ପାଶୁଲିପିଟି ସଂଶୋଧନ ହୋଇଛି ।

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏହି ପୁସ୍ତକଟିର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଗଣିତ ବିଶ୍ୱାରଦ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷଯିତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ୨୦୧୪ ମସିହାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ହୋଇ ନଥିଲା । ୨୦୧୭ ମସିହାରେ ଏହି ପୁସ୍ତକର ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି ତଥ୍ୟଗତ ତୁଟି ଯଦି ରହିଥାଏ, କର୍ତ୍ତୁପକ୍ଷଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ ।

ସୂଚୀପତ୍ର

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
ପ୍ରଥମ	ସେଇ	1
ଦ୍ୱିତୀୟ	ପରିମୋଦ ସଂଖ୍ୟା	9
ତୃତୀୟ	ବୀଜଗାଣିତିକ ପରିପ୍ରକାଶ ଓ ଅଭେଦ	36
ଚତୁର୍ଥ	ଉତ୍ସାହକୀକରଣ	60
ପଞ୍ଚମ	ସୂଚକ ତତ୍ତ୍ଵ	68
ଷଷ୍ଠ	ବର୍ଗ-ବର୍ଗମୂଳ ଏବଂ ଘନ-ଘନମୂଳ	76
ସପ୍ତମ	ସମୀକରଣ ଓ ଏହାର ସମାଧାନ	101
ଅଷ୍ଟମ	ବ୍ୟାବସାୟିକ ଗଣିତ	112
ନବମ	ଚଳନ	145
ଦଶମ	ତଥ୍ୟ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଲେଖଚିତ୍ର	156
	ଉତ୍ତରମାଳା	183